

ชุดการสอน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เล่มที่ 1

เรื่อง พระรัตนตรัย

นางสาวกัญญาภัทร สายสุวรรณ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนอนุบาลภูเก็ต

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดการสอน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เล่มที่ 1 พระรัตนตรัย

ชุดการสอน
เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เล่มที่ 1 เรื่องพระรัตนตรัย

นางสาวกัญญาภัทร สายสุวรรณ

โรงเรียนอนุบาลภูเก็ต
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ชุดการสอน หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ทักษะกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ยึดหลักการและเป้าหมายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ชุดการสอนเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนและนวัตกรรมการศึกษาต่อไป

กัญญาภัทร สายสุวรรณ

คำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการสอน

ชุดการสอน หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หน่วยที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จัดสร้างขึ้นโดยกำหนดตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ชุดการสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย จำนวน 7 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง พระรัตนตรัย (ใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง)

เล่มที่ 2 เรื่อง หลักกรรม (ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง)

เล่มที่ 3 เรื่อง ไตรสิกขา (ใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมง)

เล่มที่ 4 เรื่อง การไม่ทำความชั่ว (ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง)

เล่มที่ 5 เรื่อง การทำความดี (ใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง)

เล่มที่ 6 เรื่อง การทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์ (ใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง)

เล่มที่ 7 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต (ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง)

โดยการใช้ทักษะกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการกลุ่มและการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยยึดหลักการและเป้าหมายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
สารบัญ	ค
บทบาทการใช้ชุดการสอน สำหรับครู	ง
บทบาทการใช้ชุดการสอน สำหรับนักเรียน	จ
ขั้นตอนในการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน	ฉ
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	1
แบบทดสอบก่อนเรียน	2
ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง พระรัตนตรัย	4
ใบกิจกรรมที่ 1.1	5
ใบความรู้ที่ 1.2 เรื่อง ศรัทธา 4	6
ใบกิจกรรมที่ 1.2	7
ใบความรู้ที่ 1.3 เรื่อง พุทธคุณ 3	8
ใบกิจกรรมที่ 1.3	11
แบบทดสอบหลังเรียน	12
ภาคผนวก	14
กระดาษคำตอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน – หลังเรียน	15
เฉลยแบบทดสอบ ก่อนเรียน – หลังเรียน	17
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.1	18
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.2	19
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.3	20
เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรม	21
แบบบันทึกคะแนนผลการเรียน	22
บรรณานุกรม	23
ประวัติผู้พัฒนานวัตกรรม	24

บทบาทการใช้ชุดการสอน สำหรับครู

1. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยการวางแผนการสร้างและการใช้ชุดการสอน เล่มที่ 1 เรื่องพระรัตนตรัย และศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน ให้เข้าใจอย่างชัดเจน รวมถึงการจัดชั้นเรียน การเตรียมแหล่งเรียนรู้การเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเรียนการสอน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องจัดกิจกรรมให้ตรงกับกิจกรรมที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. จัดเตรียมชุดการสอน เรื่องพระรัตนตรัย สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เพียงพอก่อนทำการสอนจริง
4. ก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง ครูต้องอธิบายชี้แจงถึงวิธีปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจตรงกัน จะทำให้จัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย และทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
5. การจัดชั้นเรียน ครูควรเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม รู้จักหน้าที่ของตนเองในการทำกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีวินัย รับผิดชอบในหน้าที่ กล้าแสดงออก และเป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดี
6. ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และเมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน
7. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูต้องเป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือมีข้อสงสัย คอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาและเรียนอ่อน
8. การตรวจผลปฏิบัติกิจกรรมครูควรตรวจอย่างละเอียดทุกขั้นตอน เพื่อสังเกตการณ์พัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน
9. หากพบว่านักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ครูทำการสอนซ่อมเสริมและให้ปฏิบัติกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันอีกครั้ง
10. ครูบอกผลการประเมินให้นักเรียนทราบทันที เมื่อนักเรียนทำชุดการสอน / ใบกิจกรรมเสร็จสิ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความตั้งใจ นักเรียนสามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาในการทำงานของตนเองให้ดีขึ้น

บทบาทการใช้ชุดการสอน สำหรับนักเรียน

1. ช่วยครูวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้รวมถึง สื่อ / อุปกรณ์ ช่วยกันจัดหาและจัดทำขึ้นร่วมกับครู
2. ก่อนปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนต้องตั้งใจรับฟังคำชี้แจงจากครูด้วยความตั้งใจ และปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนชุดการสอน
3. อ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ / ตัวชี้วัด ให้เข้าใจก่อนลงมือทำชุดการสอน
4. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
5. นักเรียนลงมือทำชุดการสอนทุกเนื้อหาที่เรียน โดยมีครูผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำตลอดเวลา
6. ขณะปฏิบัติกิจกรรม ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจควรถามครูหรือเพื่อนที่เก่งกว่า และสามารถเลือกใช้วิธีการหาคำตอบได้อย่างหลากหลายวิธีตามความถนัดของตนเอง
7. นักเรียนควรปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความมุ่งมั่น สามัคคี ซื่อสัตย์ มีวินัย และรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมทุกชุดกิจกรรมการเรียนรู้
8. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความเข้าใจหลังการเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง
9. ตรวจกระดาษคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
10. ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนหลังเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ตามผลการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ / ตัวชี้วัด

ขั้นตอนในการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน

ศึกษารายละเอียดของชุดการสอนในแต่ละเรื่อง

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ศึกษาใบความรู้

บันทึกใบกิจกรรมการเรียนรู้

ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ตรวจคำตอบและรวบรวมส่งคุณครู

ครู และนักเรียน ร่วมกันประเมินผล

มาตรฐาน

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและ ปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

1. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ใน พระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด (ส 1.1ป.4/4)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายความหมายและความสำคัญของหลักธรรม ในกรอบของ เรื่อง พระ รัตนตรัยศรัทธา 4 และพุทธคุณ 3 ได้
2. นำหลักธรรมความรู้ เรื่อง พระรัตนตรัยศรัทธา 4 และพุทธคุณ 3 ไปประพฤติ ปฏิบัติได้
3. มีความตระหนักและเห็นคุณค่าของ พระรัตนตรัยศรัทธา 4 และพุทธคุณ 3 ที่ทำ ให้เกิดความสุขในชีวิตได้

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนน 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย x ลงในช่อง ก ข ค และ ง ให้ตรงกับข้อที่นักเรียนเลือกตอบในกระดาษคำตอบ

1. พระรัตนตรัย หมายถึงข้อใด? ก. แก้ว 3 ใบ ข. แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ ค. คำสอนของพระพุทธเจ้า ง. กระจกที่ใช้สะท้อนจิตใจมนุษย์	4. พุทธคุณ 3 ประการ หมายถึงข้อใด? ก. คุณงามความดีของพระพุทธเจ้า ข. คำสอนของพระพุทธเจ้า ค. แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ ง. ตะกร้า 3 ใบ
2. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของพระรัตนตรัย? ก. พระพุทธ ข. พระธรรม ค. พระสงฆ์ ง. พระบรมสารีริกธาตุ	5. ความเชื่อว่าทุกสิ่งย่อมเกิดจากเหตุปัจจัย หมายถึง ข้อใด? ก. เชื่อมั่นในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ข. เชื่อมั่นในผลของการกระทำ ค. เชื่อมั่นในกฎแห่งการกระทำ ง. เชื่อมั่นในความดีงามของมนุษย์
3. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของศรัทธา 4? ก. เชื่อมั่นว่ากรรมไม่มีจริง ข. เชื่อในกฎแห่งการกระทำ ค. เชื่อมั่นว่าแต่ละคนมีกรรมเป็นของตน ง. เชื่อในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า	6. พระพุทธองค์ทรงเป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์ปราศจาก? กิเลสทั้งปวง เป็นพระพุทธคุณข้อใด ก. พระกรุณาธิคุณ ข. พระวิสุทธิคุณ ค. พระปัญญาธิคุณ ง. ถูกทั้ง 3 ข้อ

ชุดการสอน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เล่มที่ 1 พระรัตนตรัย

7. คำสอนของพระพุทธเจ้า หมายถึงข้อใด? ก. พระพุทธ ข. พระธรรม ค. พระสงฆ์ ง. พระปัญญาธิคุณ	9. พระพุทธเจ้าทรงมีพระคุณต่อเราอย่างไร? ก. ทรงสั่งสอนให้เราเป็นคนดี ข. ทรงเป็นพระโอรสของกษัตริย์ ค. ทรงเป็นศาสดาของ พระพุทธศาสนา ง. ทรงทรมานพระวรกายเพื่อชาวพุทธ
8. เรากราบไหว้พระรัตนตรัยเพื่ออะไร? ก. เพื่อให้ท่านคุ้มครอง ข. เพื่อระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ค. เพื่อระบายความทุกข์ต่างๆ ง. เพื่อแสดงตนเป็นชาวพุทธที่ดี	10. วิปากสัทธา หมายถึงอะไร? ก. ความเชื่อเรื่องการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ข. ความเชื่อว่าการกรรมเป็นของตน ค. ความเชื่อในเรื่องผลของกรรม ง. ความเชื่อในเรื่องของกรรม

ขอให้เพื่อน ๆ โชคดี
ในการทำข้อสอบนะคะ

ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง พระรัตนตรัย

พระรัตนตรัย

พระรัตนตรัย หมายถึง แก้วอันประเสริฐ หรือแก้ว 3 ดวง ได้แก่ พระพุทธ พระธรรมและพระสงฆ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของพระพุทธศาสนา

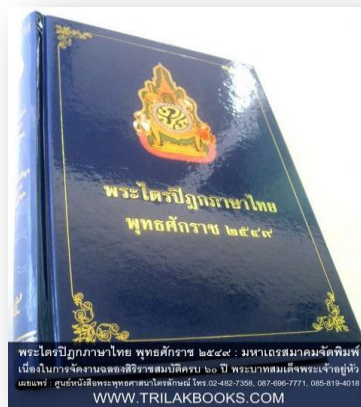
1. พระพุทธ หมายถึง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็นศาสดาของพระพุทธศาสนาเป็นผู้ทรงค้นพบสัจธรรมโดยการตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง แล้วนำคำสอนมาเผยแพร่ให้พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติตาม

2. พระธรรม หมายถึง หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา หรือความจริงที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบเป็นความจริงที่มีอยู่แล้ว พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงค้นคิดเอง แต่พระองค์ทรงค้นพบโดยการตรัสรู้แล้วนำมาสั่งสอนแก่ชาวโลก

3. พระสงฆ์หมายถึง เป็นสาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามคำสอนของพระพุทธเจ้า แล้วนำหลักคำสอนนั้นมาเผยแพร่แก่มวลมนุษย์

พระพุทธ

พระธรรม

พระสงฆ์

ใบกิจกรรมที่ 1.1

เรื่อง พระรัตนตรัย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์ (10 คะแนน)

1. พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร ?

.....

.....

.....

2. พระรัตนตรัย มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ?

องค์ประกอบ
พระรัตนตรัย

.....

.....

.....

.....

.....

ศรัทธา 4

ศรัทธา หมายถึง ความเชื่อ ศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นความเชื่อที่ไม่ งามาย ประกอบด้วยปัญญาหรือเหตุผล ซึ่งเรียกว่า ศรัทธาเพื่อปัญญา ศรัทธาในพระพุทธศาสนา มี 4 ประการ ได้แก่

1. **กัมมสัทธา** เชื่อกรรม เชื่อกฎแห่งกรรม เชื่อว่ากรรมมีอยู่จริง คือ เชื่อว่า เมื่อทำอะไรโดยมีเจตนา คือ จงใจทำทั้งรู้ ย่อมเป็นกรรม คือ เป็นความชั่วความดีมีขึ้นในตน เป็นเหตุปัจจัยก่อให้เกิดผลดีผลร้ายสืบเนื่องต่อไป การกระทำไม่ว่างเปล่า และเชื่อว่าผลที่ต้องการ จะสำเร็จได้ด้วยการกระทำ มิใช่ด้วยอำนาจหรือนอนคอยโชค
2. **วิปากสัทธา** เชื่อผลของกรรม เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง คือ เชื่อว่า กรรมที่ทำแล้วย่อมมีผล และผลต้องมีเหตุ ผลดีเกิดจากกรรมดี ผลชั่วเกิดจากกรรมชั่ว
3. **กัมมัสสกตาสัทธา** เชื่อว่าสัตว์ มีกรรมเป็นของตน เชื่อว่าแต่ละคนเป็นเจ้าของ จะต้องรับผิดชอบเสวยวิบาก เป็นไปตามกรรมของตน
4. **ตถาคตโพธิสัทธา** เชื่อว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง มั่นใจในองค์พระตถาคต ว่าเป็นพระสัมมาสัมพุทธะ ทรงพระคุณทั้ง 9 ประการ ตรัสธรรม บัญญัติวินัยไว้ด้วยดี ทรงเป็นผู้นำทางที่แสดงให้เห็นว่า มนุษย์ คือเราทุกคนนี้ หากฝึกตนด้วยดีก็สามารถเข้าถึงภูมิธรรมสูงสุด บริสุทธิหลุดพ้นได้ ดังที่พระองค์ทรงบำเพ็ญไว้

กัมมสัทธา : เชื่อในเรื่องกรรม = กรรมมีอยู่จริง

วิปากสัทธา : เชื่อในผลของกรรม = ทำดี ได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว ทำอะไรไว้ ย่อมได้รับ ผลอย่างนั้น

กัมมัสสกตาสัทธา : เชื่อในเรื่องที่สัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง = รับผิดชอบในการกระทำของตนเอง

ตถาคตโพธิสัทธา : เชื่อว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง = พระองค์ทรงค้นพบหลักธรรมด้วยตนเอง

ใบกิจกรรมที่ 1.2

เรื่อง ศรัทธา 4

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์ (10 คะแนน)

1. ศรัทธา หมายถึง อะไร และประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ?

.....
.....

2. ความเชื่อในเรื่องกรรม เรียกว่าอะไร ?

.....
.....

3. ความเชื่อในเรื่องผลของกรรม เรียกว่าอะไร ?

.....
.....

4. ความเชื่อในเรื่องสัตว์มีกรรมเป็นของตัวเอง เรียกว่าอะไร ?

.....
.....

5. ความเชื่อในเรื่องการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เรียกว่าอะไร ?

.....
.....

พุทธคุณ 3

พระพุทธเจ้าท่าน พระองค์เป็นผู้มีพระคุณที่ยิ่งใหญ่ต่อชาวโลก ยากที่จะพรรณนาให้ สิ้นสุดได้โดยง่าย แม้พระองค์ จะเสด็จปรินิพพาน ไปเป็นเวลากว่า 2,500 ปีแล้ว แต่ ชาวโลกที่เป็นชาวพุทธก็ยังนำพระคุณของพระองค์มาเป็นบทสวดมนต์รำลึกถึงทุกเช้า- ค่ำ

พุทธคุณ หมายถึง คุณความดีของพระพุทธเจ้า ตามบทสวดมนต์ที่ขึ้นต้นว่า อิติปิ โส ภะคะวา... มีพุทธคุณอยู่ 9 ประการ แต่เมื่อสรุปย่อจะได้ 3 ประการ คือ

1. พระปัญญาคุณ คือ พระพุทธองค์ทรงมีพระปัญญารอบรู้ถึงความจริงแห่งสิ่ง ทั้งหลายทั้งปวงความเป็นจริงของสิ่งเหล่านั้นว่าเป็นอย่างไร ก็ทรงทราบชัดถึงความจริง เหล่านั้น และนำความจริงเหล่านั้นมาเปิดเผยชี้แจงแสดงแก่สัตว์โลก ตามพื้นเพแห่ง อริยาคัยของบุคคลเหล่านั้น

2. พระวิสุทธิคุณ คือ ความบริสุทธิ์ สะอาดหมดจด จากอาสวะกิเลสเครื่องเศร้า หมองทั้งหลาย ไม่มีความขุ่นมัวเศร้าหมองภายในพระทัยทรงดำรงอยู่อย่างคงที่ ไม่แปรผัน ท่วมกลางอารมณ์ ที่กระแทกกระหน่ำจากภายนอก ไม่ว่าจะดีหรือร้ายแต่พระทัยของ พระพุทธเจ้าก็บริสุทธิ์อยู่มั่นคงอยู่อย่างนั้นไม่แปรผัน

3. พระกรุณาธิคุณ คือ ประกอบด้วยความกรุณาต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย ไม่ ทรง เลือกชาติชั้นวรรณะแต่ประการใด แม้แต่ในศีลของพระองค์ก็ทรงบัญญัติให้คนงดเว้นไม่ทำ สิ่งมีชีวิตให้ตกลงไป และทรงแนะให้แผ่เมตตาจิตต่อสรรพสัตว์ทั้งหลาย เพื่อให้อยู่ร่วมกัน ได้อย่างปกติสุข อันเป็นเป้าหมายของการดำรงชีวิต

พุทธคุณ 3 อย่างนี้นักเรียนสามารถนำมาประพฤติตามได้ในชีวิตประจำวันคือตั้งใจความ มุ่งมั่นให้มีความรู้ดี ความรู้ตรง และความถูกต้อง ความรู้ชอบ มีจิตใจที่สะอาดมีน้ำใจ พร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่น ใครมีคุณสมบัติทั้ง 3 อย่างนี้ ผู้นั้นขึ้นชื่อว่าเป็นคนดี

บทสวดพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธกะวา, พุทธังกะคะวันตัง อภิวาเทมิ
พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ข้าพเจ้าขออภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า,

ผู้รู้ ผู้ตื่นผู้เบิกบาน (กราบ)

สวากขาโต กะคะวะตา ธัมโม, ธัมมังนะมัสสามิ.

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว,

ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรม (กราบ)

สุปะฏิปันโน กะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์ (กราบ)

บทสวดสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย (อิติปิโส)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน
 สุกะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสสะทัมมะสาระถิ สัตถา
 เทวะมนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ.

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก
 โอปนยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
 สามิจีปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ
 ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
 อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิณเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง
 ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

ใบกิจกรรมที่ 1.3

เรื่องพุทธคุณ 3

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์ (10 คะแนน)

1. พุทธคุณ หมายถึงอะไร ?

.....

.....

.....

2. นักเรียนสรุปองค์ความรู้ พุทธคุณ 3 ประการ?

พุทธคุณ 3

↓

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนน 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย x ลงในช่อง ก ข ค และ ง ให้ตรง กับ ข้อที่นักเรียนเลือกตอบในกระดาษคำตอบ

1. พระพุทธเจ้าทรงมีพระคุณต่อเราอย่างไร? ก. ทรงสั่งสอนให้เราเป็นคนดี ข. ทรงเป็นพระโอรสของกษัตริย์ ค. ทรงเป็นศาสดาของพระพุทธศาสนา ง. ทรงทรมานพระวรกายเพื่อชาวพุทธ 2. วิปากสัทธา หมายถึงอะไร? ก. ความเชื่อเรื่องการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ข. ความเชื่อว่าการกรรมเป็นของตน ค. ความเชื่อในเรื่องผลของกรรม ง. ความเชื่อในเรื่องของกรรม 3. พระพุทธองค์ทรงเป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์ปราศจากกิเลสทั้งปวง เป็นพระพุทธานุคุณข้อใด? ก. พระกรุณาธิคุณ ข. พระวิสุทธิคุณ ค. พระปัญญาธิคุณ ง. ถูกทั้ง 3 ข้อ	4. คำสอนของพระพุทธเจ้า หมายถึงข้อใด? ก. พระพุทธ ข. พระธรรม ค. พระสงฆ์ ง. พระปัญญาธิคุณ 5. ความเชื่อว่าทุกสิ่งย่อมเกิดจากเหตุปัจจัย หมายถึง ข้อใด? ก. เชื่อมั่นในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ข. เชื่อมั่นในผลของการกระทำ ค. เชื่อมั่นในกฎแห่งการกระทำ ง. เชื่อมั่นในความดีงามของมนุษย์ 6. พระรัตนตรัย หมายถึงข้อใด? ก. แก้ว 3 ใบ ข. แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ ค. คำสอนของพระพุทธเจ้า ง. กระจกที่ใช้สะท้อนจิตใจมนุษย์
--	--

ชุดการสอน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เล่มที่ 1 พระรัตนตรัย

7. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของพระรัตนตรัย? ก. พระพุทธ ข. พระธรรม ค. พระสงฆ์ ง. พระบรมสารีริกธาตุ 8. เรากราบไหว้พระรัตนตรัยเพื่ออะไร? ก. เพื่อให้ท่านคุ้มครอง ข. เพื่อระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ค. เพื่อระบายความทุกข์ต่างๆ ง. เพื่อแสดงตนเป็นชาวพุทธที่ดี	9. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของศรัทธา 4? ก. เชื่อมั่นว่ากรรมไม่มีจริง ข. เชื่อในกฎแห่งการกระทำ ค. เชื่อมั่นว่าแต่ละคนมีกรรมเป็นของตน ง. เชื่อในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า 10. พุทธคุณ 3 ประการ หมายถึงข้อใด? ก. คุณงามความดีของพระพุทธเจ้า ข. คำสอนของพระพุทธเจ้า ค. แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ ง. ตะกร้า 3 ใบ
---	--

ภาคผนวก

- กระดาษคำตอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน – หลังเรียน
- เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
- เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.1
- เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.2
- เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.3
- เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรม
- แบบบันทึกคะแนนผลการเรียน
- บรรณานุกรม
- ประวัติผู้พัฒนานวัตกรรม

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

เล่มที่ 1 พระรัตนตรัย

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบในแบบทดสอบ แล้วทำเครื่องหมาย x ในข้อที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนได้	

ผลการประเมิน

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนระหว่าง 9 – 10	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
คะแนนระหว่าง 7 – 8	อยู่ในเกณฑ์	ดี
คะแนนระหว่าง 5 – 6	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
คะแนนระหว่าง 0 – 4	อยู่ในเกณฑ์	ปรับปรุง

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ 1 พระรัตนตรัย

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบในแบบทดสอบ แล้วทำเครื่องหมาย x ในข้อที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนได้	

ผลการประเมิน

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนระหว่าง 9 – 10	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
คะแนนระหว่าง 7 – 8	อยู่ในเกณฑ์	ดี
คะแนนระหว่าง 5 – 6	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
คะแนนระหว่าง 0 – 4	อยู่ในเกณฑ์	ปรับปรุง

ข้อที่	ก่อนเรียน	ข้อที่	หลังเรียน
1	ข	1	ก
2	ง	2	ค
3	ก	3	ข
4	ก	4	ข
5	ข	5	ข
6	ข	6	ข
7	ข	7	ง
8	ข	8	ข
9	ก	9	ก
10	ค	10	ก

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง พระรัตนตรัย

1. พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร ?

แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของพระพุทธศาสนา

2. พระรัตนตรัย มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ?

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.2 เรื่อง ศรัทธา 4

1. ศรัทธา หมายถึงอะไร และประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ?
หมายถึง ความเชื่อ ศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นความเชื่อที่ไม่มั่งงายประกอบด้วยปัญญาหรือเหตุผล ซึ่งเรียกว่า ศรัทธาเพื่อปัญญา
2. ความเชื่อในเรื่องกรรม เรียกว่าอะไร ?
กัมมสัทธา
3. ความเชื่อในเรื่องผลของกรรม เรียกว่าอะไร ?
วิปากสัทธา
4. ความเชื่อในเรื่องสัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง เรียกว่าอะไร ?
กัมมัสสกตาสัทธา
5. ความเชื่อในเรื่องการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เรียกว่าอะไร ?
ตถาคตโพธิสัทธา

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.3 เรื่อง พุทธคุณ 3

1. พุทธคุณ หมายถึงอะไร ?

คุณความดีของพระพุทธเจ้า

2. นักเรียนสรุปองค์ความรู้ พุทธคุณ 3 ประการ

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรม

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน 5 - 10 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

ได้คะแนน น้อยกว่า 5 คะแนนถือว่าไม่ผ่าน

เกณฑ์คุณภาพ

คะแนน 8 - 10 คะแนน คุณภาพ ดี

คะแนน 5 - 7 คะแนน คุณภาพ พอใช้

คะแนน 0 - 4 คะแนน คุณภาพ ปรับปรุง

แบบบันทึกคะแนนผลการเรียน
เรื่อง พระรัตนตรัย

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ก่อนเรียน 10 คะแนน	กิจกรรมระหว่างเรียน				หลังเรียน 10 คะแนน	รวม	การประเมิน	
			1.1 (10)	1.2 (10)	1.3 (10)	รวม			ผ่าน/ ไม่ผ่าน	คุณภาพ

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน 25 – 50 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน
ได้คะแนน น้อยกว่า 25 คะแนนถือว่าไม่ผ่าน

เกณฑ์คุณภาพ

คะแนน 38 – 50 คะแนน คุณภาพ ดี
คะแนน 25 – 37 คะแนน คุณภาพ พอใช้
คะแนน 0 – 24 คะแนน คุณภาพ ปรับปรุง

บรรณานุกรม

- จงจรัส แจ่มจันทร์ และนางสุพน ทิมอ่ำ. (2558). พระพุทธศาสนา ป.4 รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- จรัส พยัคฆราชศักดิ์ และคณะ. (2558). พระพุทธศาสนา ป.4 รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ทรูปลูกปัญญา. (2559) หลักธรรมทางศาสนาพุทธ สืบค้น เมื่อ 18 เมษายน 2559, จาก <http://www.truelookpanya.com/examination/doexam/7891>
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์. ฉบับประมวลธรรม พิมพ์ครั้งที่ 12 พ.ศ. 2546, สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2559, จาก http://84000.org/tipitaka/dic/d_item.php?i=181
- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2559). ศรัทธาในศาสนาพุทธ สืบค้นเมื่อ 18 เมษายน 2559, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- สุเทพ จิตรขึ้น และคณะ. (2558). สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. คู่มือครู หนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- <https://sites.google.com/site/supatsorn3001/kar-brihar-cit-laea-ceriy-payya>
- www.truelookpanya.com/knowledge/detail/2411
- <https://www.google.co.th/search?q>

ประวัติผู้พัฒนานวัตกรรม

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวกัญญาภัทร สายสุวรรณ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	130/154 หมู่ 5 ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (83000) โทรศัพท์ 087-8819694
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูชำนาญการ
สถานที่ที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลภูเก็ต ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (83000) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนผู้ใหญ่วัดขจรรังสรรค์
	พ.ศ. 2539 มัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดภูเก็ต
	พ.ศ. 2547 ศีษศาสตรบัณฑิต (ศ.ช.บ.) เอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	พ.ศ. 2553 ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2553 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบางเทา
	พ.ศ. 2555 ครู (คศ.1) โรงเรียนบ้านบางเทา
	พ.ศ. 2559 ครูชำนาญการ (คศ.2)

